

ÅRSMELDING 2021

FOR KONTROLLUTVALET I

VAKSDAL KOMMUNE

1 Føremål og oppgaver for kontrollutvalet

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverke til at det vert allmenn tillit til at kommunen sine oppgaver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter. I kommunelova finn ein i kap. 23 «Kontrollutvalgets virksomhet». I § 23-1 står det mellom anna:

«Kommunestyret og fylkestinget velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på deres vegne.»

I kommunelova § 23-2 står det m.a.:

Kontrollutvalget skal påse at

- a) kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- b) det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- c) det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- d) det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp. at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.*

2 Samansetjing av kontrollutvalet 2019 - 2023

Medlem	Varamedlem i rekkjefølgje
Vegar Sellevold (AP), leiar	1. vara: Jan Hansen
Anne Christin Eide (AP), nestleiar	2. vara: John Olav Ørnes
Bjart Magnus Rosvold (KRF)	3. vara: Inger Helene Nummedal
Anneli Vatle Lilletvedt (H)	4. vara: Frøydis Gullbrå
Odd Jøran Oldervik (SV)	5. vara: Bjørg Aase Nottveit Hop
	6. vara: Torben Lilletvedt
	7. vara: Karin Nordheim

I følgje lova skal minst ein av medlemmane i kontrollutvalet og vera medlem av kommunestyret. Anne Christin Eide (AP) er medlem i kommunestyret.

3 Om verksemda til kontrollutvalet i 2021

- Kontrollutvalet hadde 7 møte i 2021
- Møta dette året var for det meste lagt til Heradshuset. Tre av møta vart gjennomført som fjernmøte ved bruk av teams
- Utvalet behandla 70 saker, derav 40 politiske saker
- Ordførar har møte- og talerett i kontrollutvalet og har møtt på nokre av møta.
- Kommunedirektør og andre tilsette i kommunen har møtt for å informera til kontrollutvalet, når dei har vorte innkalla.
- Revisjonen har og møtt på møta i kontrollutvalet.
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjonen det vart bedt om

4 Sekretariatsordninga

I kommunelova § 23-7 står det at kommunestyret skal sørgja for sekretærbistand til kontrollutvalet som tilfredsstiller utvalet sitt behov. Sekretærfunksjonen kan ikkje leggjast til kommunen sin administrasjon.

Utdrag frå kommunelova § 23-7:

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget får sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget, er forsvarlig utredet, og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen.

Sekretariat for kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune utfører sekretariatstenesta for kontrollutvalet i Vaksdal kommune. Einar Ulla har utført denne oppgåva i alle møta i 2021.

Sekretariat for kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune var sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane i 2021: Askøy, Austevoll, Bjørnafjorden, Bømlo, Eidfjord, Fitjar, Kvam, Kvinnherad, Samnanger, Stord, Tysnes, Ullensvang, Ulvik, Vaksdal og Øygarden. I tillegg til dette var sekretariatet også sekretær for kontrollutvalet i Bergen Kirkelige Fellesråd.

5 Revisjonstenesta

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er à jour og går føre seg i samsvar med forskrift og vedtak.

Deloitte AS er revisor for Vaksdal kommune. Noverande avtale gjeld fram til og med 30.06.2025. Deloitte har lagt fram revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapportar og annan informasjon om revisjonen sitt arbeid.

På grunnlag av revisjonen sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har utvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til dagleg er det den valde revisor som utfører revisjon av kommunen, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredsstillande utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vore godt med dei aktuelle aktørar. Frå og med hausthalvår 2018 har partner Unni Renate Moe vore ansvarleg revisor for Vaksdal kommune. I tråd med regelverket har revisor lagt fram eigenvurdering for at Deloitte er uavhengig i høve til Vaksdal kommune i 2021.

6 Forvaltningsrevisjon

Ei av dei viktigaste oppgåvene til kontrollutvalet er å gjennomføre forvaltningsrevisjon av kommunen si verksemd samt med selskap der kommunen har eigarinteresser, som og er ei av utvalet sine lovpålagde oppgåver. Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal nytte for å sikre at kommunen på best mogleg måte tek omsyn til innbyggjarane sine behov og rettar.

I kommunelova § 23-2 står det:

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i.

Det står vidare i kommunelova § 23-3:

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

6.1 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 – 2024

Kommunen skal, etter lova, utarbeide ein plan for forvaltningsrevisjon slik at gjennomføring av forvaltningsrevisjon vert utført på ein planmessig måte og for å sikre at kommunestyret vel ut dei mest relevante prosjekta. Planen skal vere basert på ein risiko- og vesentlegvurdering.

I kommunelova § 23-3 står det:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.”

Plan for forvaltningsrevisjon blei vedteken i kommunestyremøte 15.12.2020.

6.2 Gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2021

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal nytta for å sikre at kommunen på best mogleg måte tek omsyn til innbyggjarane sine behov og rettar. Forvaltningsrevisjon er ein av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet.

6.2.1 Forvaltningsrevisjon av vedtaksoppfølging

Kontrollutvalet vedtok 03.02.21 å bestille nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt i sak PS 1/21. Vedtaket var slik:

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført:
 - Forvaltningsrevisjon – Oppfølging av politiske vedtak
2. Utvalet ber Deloitte levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt
3. Utvalet ber Deloitte levere forslag til prosjektplan til sekretariatet seinast 15.02.2021
4. Kontrollutvalet behandlar prosjektplanen i møte i 03.03.2021

Prosjektplanen for prosjektet vart behandla i kontrollutvalsmøte 03.03.21, der utvalet gjorde slikt vedtak i sak PS 8/21:

1. Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjon av vedtaksoppfølging av Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan og ev. innspel under drøftinga i møtet
2. Kontrollutvalet godkjenner samla timetal i forslag til prosjektplan

3. *Kontrollutvalet ber om at rapport etter gjennomført forvaltningsrevisjon vert sendt sekretariatet innan utgangen av september 2021 ferdig verifisert og med rådmannen sin uttale innarbeidd.*

Deloitte AS rapporterte status i prosjektet i dei påfølgjande møta i kontrollutvalet, og i møte 15.09.21 vedtok kontrollutvalet å gjennomføre eit ekstramøte 06.10.21 for å behandle rapporten etter gjennomført forvaltningsrevisjon, som på det tidspunkt var ferdig.

Kommunestyret vedtok 26.10.21 følgjande i sak 94/2021 etter innstilling frå kontrollutvalet:

- A *Kommunestyret tek tilrådingane i rapporten etter gjennomført forvaltningsrevisjon av vedtaksoppfølging til etterretning.*
- B *Kommunestyret ber kommunedirektøren setje i verk følgjande tiltak:*
 - 1 *Utarbeide tilstrekkelege retningslinjer og rutinar for å sikre fullstendigheit i registrering og oppfølging av politiske bestillingar, inkludert munnlege spørsmål, verbalforslag og tilleggsvetak.*
 - 2 *Sikre at ansvar og oppgåver for oppfølging av vedtak blir tydeleg plassert og kommunisert, også når det gjeld dei meir komplekse sakene.*
 - 3 *Tydeleggjere innhaldet i og ansvarstilhøva for internrapporteringa i kommunen knytt til oppfølginga av politiske vedtak for å sikre rettidig, korrekt og utfyllande informasjon om stoda i vedtak under oppfølging.*
 - 4 *Tydeleggjere kva administrasjonen skal informere politisk nivå om med omsyn til status på oppfølging av vedtak (t.d. uventa hendingar, kompetanse- og/eller kapasitetsutfordringar)*
- C *Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere status til kontrollutvalet på gjennomføring av tiltaka i pkt. B, og eventuelt legge fram ein handlingsplan for vidare oppfølging, innan utgangen av 2021.*

6.2.2 Forvaltningsrevisjon innan plan og byggesak

Kontrollutvalet vedtok 01.12.21 å bestille nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt i sak PS 35/21. Vedtaket var slik:

1. *Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon innan plan og byggesak.*
2. *Utvalet ber Deloitte levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt*
3. *Utvalet ber Deloitte levere forslag til prosjektplan til sekretariatet seinast 15.01.2022*
4. *Kontrollutvalet behandlar prosjektplanen i første møte 2022*

6.3 Oppfølging av tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt

Kontrollutvalet har som ei av sine oppgåver å følge opp kommunestyret sine vedtak etter gjennomførte forvaltningsrevisjonar.

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 står det:

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

6.3.1 Kontroll av arbeidstilhøva for tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne- og ungdomsskule

Kommunestyret vedtok 01.10.18 i sak 60/18 å be kontrollutvalet i løpet av 2019 utføre ein kontroll av tilhøve for dei tilsette som utfører arbeid på ny Dale barne og ungdomsskule

Ferdigdato for prosjektet var satt til ultimo august 2019.

Rapport etter gjennomført kontroll vart behandla av kontrollutvalet 18.09.19. Utvalet vedtok følgjande innstilling til kommunestyret i sak 36/19:

1. *Kommunestyret sluttar seg til revisjonen sine konklusjonar og tilrådingar*
 - a. *Etablerer rutinar for kontraktsoppfølging*
 - b. *Gjennomfører tilstrekkeleg kontrollar av krava til løns- og arbeidsvilkår hos leverandørar og underleverandørar*
 - c. *Sikrar at kommunestyrevedtak blir følgd opp*
2. *Kommunestyret ber om at rådmannen føl opp tilrådingane og innarbeider desse i dei prosjektverktøy som kommunen er i ferd med å utarbeide.*
3. *Innan 01.02.2020 vert rådmannen beden om å kome med ei tilbakemelding til kontrollutvalet om korleis tilrådingane i rapporten er og vert følgd opp*

Kommunestyret vedtok 16.12.2019 samrøystes kontrollutvalet si innstilling i sak 86/2019.

Kontrollutvalet behandla rapport om oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen 07.04.21, der kommunen viser at det vert gjennomført kontrollar av krava til løns- og arbeidsvilkår basert på risikovurderingar for at det skal oppstå brot på løns- og arbeidsvilkår. Dette er eksemplifisert ved rutinar som vert brukt i samband med nye Vaksdal skule. I tillegg er det utarbeidd rutine for kontraktsoppfølging ved kontroll av løns- og arbeidsvilkår.

Kontrollutvalet konkluderte i møtet med at forvaltningsrevisjonen og dermed vedtaket i kommunestyret i sak 86/2019 var ferdig oppfølgt.

6.3.2 Forvaltningsrevisjon av kvalitet innanfor helse og omsorg – oppfølging

Dette var oppfølging av ein forvaltningsrevisjon gjennomført i 2017, der kommunestyret vedtok følgjande 16.10.17 i sak 63/2017:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet innanfor helse og omsorg", ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. *Evaluerer og vidareutvikle sine system for å sikre brukarmedverknad på individnivå, og som del av ei slik evaluering hentar inn systematisk informasjon om korleis tenestemottakarar og pårørande sjølv opplever brukarmedverknaden.*
2. *Sikre at tenestemottakarar og pårørande sine erfaringar med tenestene systematisk bli innhenta og nytta i det kontinuerlege arbeidet med kvalitetsutvikling i helse- og omsorgstenestene.*
3. *Gjennomgå og evaluere system og rutinar for å sikre tilsette sin medverknad, mellom anna for å sikre at tilsette sine erfaringar og innspel blir nytta i kvalitetsarbeidet.*
4. *Sikre at tilsette har forståing for viktigheita av å melde frå om uønskte hendingar, og at avvik blir systematisk meldt frå om og følgd opp og nytta i kvalitetsarbeidet.*
5. *Gjennomføre ei kartlegging av medarbeidarane sin kompetanse i forbettringsarbeid, og vurderer kva tiltak som eventuelt bør setjast i verk for å auke denne kompetansen.*
6. *Sikre at det både gjennom medarbeidersamtalar og meir fortløpande dialog mellom tilsette og deira leiarar er fokus på meistring av arbeidsoppgåver, og eventuelle behov for rettleiing og opplæring.*
7. *Sikre at kommunen si varslingsrutine blir gjort tilstrekkeleg kjent blant dei tilsette.*

8. Sikre at det i større grad blir gjennomført systematiske og dokumenterte risikovurderingar, for å identifisere aktivitetar eller prosessar der det er fare for svikt eller brot på regelverk.
9. Å etablere rutinar for gjennomføring av eigenkontrollar, til dømes innanfor område der kommunen vurderer at det er risiko for manglande etterleving av rutinar og prosedyrar.
10. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.12.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga. Kontrollutvalet har ansvar for å følgje opp at tilrådingar som er vedteke av kommunestyret vert følgd opp.

Forvaltningsrevisjonen har vore følgd opp fleire gonger, mellom anna i 2018 og 2019. Etter dette har ikkje kontrollutvalet motteke oppfølging av denne forvaltningsrevisjonsrapporten før sekretariatet etterspurde oppfølging i januar 2021.

Kontrollutvalet v/sekretariatet mottok 22.03.21 oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonen. Her viser administrasjonen gjennomført handlingsplan med oppfølging av kommunestyret sitt vedtak 16.10.2017 i sak 63/2017. Kontrollutvalet behandla rapporten 07.04.2021 og vedtok i sak PS 14/21 følgjande:

1. Kontrollutvalet tek rapport etter oppfølging av forvaltningsrevisjonen til orientering
2. Kontrollutvalet vurderer kommunestyret sitt vedtak i sak 63/2017 til å vere ferdig oppfølgd

6.3.3 Forvaltningsrevisjon av saksførebuing og sakshandsaming – oppfølging

Kommunestyret i Vaksdal kommune gjorde slikt vedtak i sak 03/2019 Forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentlig sakshandsaming i møte 21.01.19:

Med bakgrunn i forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentlig sakshandsaming ber kommunestyret rådmannen syta for å:

1. Ferdigstille sjekklista for politisk handsaming og sikre at denne blir nytta i førebuinga av politiske saker
2. Sikre at saksframlegg til politiske organ omfattar alle vesentlege punkt frå saksførebuinga, slik som t.d kva konsekvensar som er utgreia og kven som ev. er høyrd i saka
3. Sikre at rutiane for oppfølging av henvendingar er utfyllande og eintydige, at dei inkluderer reglar som gjeld for førebels svar, og at dei blir gjort kjende blant sakshandsamarane
4. Sikre at arkivplanen er fullstendig jf krav i arkivforskrifta og riksarkivaren si forskrift og at arbeidet med å oppdatere planen blir gjennomført
5. Sikre at retningslinjer og rutinar for journalføring og arkivering av ulike typar inn og utgåande dokument er eintydige, oppdaterte og utfyllande, og følgjer krava i regelverket
6. Utarbeide utfyllande og eintydige rutinar for registrering av organinterne dokument og sikre at desse følgjer krava i regelverket
7. Sikre at all inn- og utgåande korrespondande blir journalført i samsvar med krav i regelverket
8. Gjennomgå retningslinjer, rutinar og praksis for førehandsklassifisering, og sikre at desse er i samsvar med føresega i regelverket
9. Gjennomgå reglementa for folkevalde organ og sikre at desse er utfyllande og i samsvar med gjeldande regelverk
10. Å lage ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.07.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga, med kopi til Vaksdal Kommunestyret.

Sekretariatet mottok handlingsplan for oppfølging 10.09.19.

Kontrollutvalet behandla handlingsplanen i møte 18.09.19, og vedtok følgjande:

1. *Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er gjort så langt med oppfølging av tilrådingar og tiltak etter forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentleg sakshandsaming.*
2. *Utvalet ser at det ennå er ein del forbetningsarbeid som står att å vidareføra og følgja opp.*
3. *Kontrollutvalet vil difor be om ei ny skriftleg orientering om stoda på arbeidet i første møtet i 2020 og den vert å sende sekretariatet tre veker før møtedato.*

Det vart ikkje rapportert oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen i 2020.

Kommunedirektøren orienterte kontrollutvalet 03.02.21 om at utvalet ville motta rapport om oppfølging til møtet 03.03.21. Sekretariatet mottok oppfølgingsrapport 19.02.21 der det gjekk fram at det var utført eit systematisk og omfattande arbeid når det gjaldt tiltak innafor dei forbetningsområda det er peika på i revisjonsrapporten. Dei fleste av tiltaka i handlingsplanen var utført, og verktøy som skal styra arbeidet vidare er teke i bruk. Det som stod att var å få på plass arkivplanen, som etter rapporten frå kommunedirektøren vil verte ferdig innan 01.05.2021.

Kontrollutvalet gjorde følgjande vedtak 03.03.21 i sak PS 9/21:

1. *Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er gjort så langt med oppfølging av tilrådingar og tiltak etter forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentleg sakshandsaming.*
2. *Utvalet ser at det no står att å få på plass arkivplanen før oppfølginga er ferdig.*
3. *Kontrollutvalet vil difor be om ei ny skriftleg orientering om status på arbeidet innan 30.06.2021.*

Sekretariatet mottok ny rapport frå kommunedirektør 24.11.21, der det går fram at arkivplanen er ferdig og teken i bruk.

Kontrollutvalet behandla 01.12.21 oppfølgingsrapport nr. 3 i sak PS 34/21, og vedtok følgjande samrøystes:

1. *Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er gjort med oppfølging av tilrådingar og tiltak etter forvaltningsrevisjon av saksførebuing og offentleg sakshandsaming*
2. *Utvalet vurderer no oppfølginga til å vere ferdig i og med at arkivplanen er på plass.*

7 Eigarskapskontroll

I den nye kommunelova er selskapskontroll erstatta med forvaltningsrevisjon i selskap, og eigarskapskontroll. Dette står om eigarskapskontroll i lova § 23-2 d:

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper mv.

Det står i tillegg litt meir utfyllgjande om eigarskapskontrollen i kommunelova § 23-4:

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

7.1 Plan for eigarskapskontroll

Kommunen skal, etter lova, utarbeide ein plan for eigarskapskontroll slik at kontrollen med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap vert utført på ein planmessig måte og for

å sikre at kommunestyret vel ut dei mest relevante prosjekta. Planen skal vere basert på ein risiko- og vesentlegvurdering.

Følgjande står om plan for eigarskapskontroll i kommunelova § 23-4:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen

Planen for eigarskapskontroll vart vedteken i kommunestyremøte 15.12.2020.

Det er ikkje gjennomført eigarskapskontroll i Vaksdal kommune i 2021.

8 Rekneskapsrevisjon

Revisjon av årsrekneskapen er ein heilt sentral del av eigenkontrollen i kommunen. Revisor skal gje tryggleik for at ein kan stole på informasjonen kommunen gjev om økonomien sin.

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen blir revidert på ein forsvarleg måte. Utvalet er difor avhengig av at revisor i tilstrekkeleg grad rapporterer om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalet og revisor har ein god dialog og god forståing av sine oppgåver, er viktige føresetnader for å skape tryggleik for at revisjonsarbeidet blir forsvarleg utført.

I kommunelova § 23-2 står mellom anna dette:

Kontrollutvalget skal påse at

- a) Kommunen eller fylkeskommunen sine årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte

Dette står om rekneskapsrevisjon i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- a) Kommunen eller fylkeskommunen sine årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b) Regnskapsrevisjonen blir utført i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor
- c) Regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravet i kapittel 2 og 3

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

8.1 Årsrekneskap og årsmelding 2020 for Vaksdal kommunale Arbeids- og Opplæringscenter KF

Kontrollutvalet gav sin uttale til årsrekneskap for 2020 i møte 26.05.21.

1. Kontrollutvalet registrerer at Vaksdal Kommunale Arbeids- og Opplæringscenter KF i 2020 hadde eit netto driftsresultat på kr. 186 084, som svarar til 3,89% av inntektene.
2. Videre registrerer kontrollutvalet at disposisjonsfondet er på 30,3 %, godt over tilrådinga til Riksrevisjonen.

3. Kontrollutvalet støttar seg elles til Deloitte sin uttale om den økonomiske situasjonen for Vaksdal Kommunale Arbeids- og Opplæringscenter KF for året 2020, og har ikkje øvrige merknader til denne
4. Uttalen vert send til kommunestyret via formannskapet

8.2 Årsrekneskap og årsmelding 2020 for Vaksdal kommune

Kontrollutvalet ga sin uttale til årsrekneskap 2020 i møte 26.05.21.

Kommunen har i 2020 eit netto driftsresultat på kr 18 314 144. Revisor har, i revisjonsmeldinga, ikkje gitt merknadar til årsrekneskapen / årsmeldinga. Med grunnlag i kontrollutvalet sine kontrollaktivitetar retta mot økonomiforvaltninga, ei samla vurdering, tilrår derfor kontrollutvalet at årsrekneskap og årsmelding for 2020 blir godkjent slik det ligg føre.

Kontrollutvalet vil likevel gjere kommunestyret merksam på følgjande forhold:

- **Viktige nøkkeltal i årsrekneskapen:**
 - Netto driftsresultat er på 4,03 % av driftsinntektene, tilrådinga frå TBU er minst 1,75 % og gjennomsnittet for kommunane i Noreg er på 2,6 %
 - Gjeldsgrad er berekna til 94,2 % av driftsinntektene, Riksrevisjonen tilrår maks 75%
 - Gjeldsbelastning er berekna til 6,79 % av driftsinntektene. Statsforvaltarene i Nordland tilrår at gjeldsgraden ikkje overstig 5 %
 - Disposisjonsfondet er berekna til 19,0 % av driftsinntektene. Riksrevisjonen si tilråding er på minst 5%
 - Likviditetsgrad 1 er på 5,45. Denne bør, iht økonomisk teori, vere på min. 2

Vaksdal kommune har eit positivt driftsresultat, som også ligg monaleg over tilrådinga frå TBU og gjennomsnittet for kommunane i landet. Disposisjonsfondet er langt høgare enn minimumstilrådingane frå Riksrevisjonen, og kommunen har sterk likviditet. Kontrollutvalet merkar seg den høge lånegjelda til Vaksdal kommune, som har auka sterkt dei siste åra. Langsiktig gjeld ligg godt over Riksrevisjonen si tilråding.

- **Revisjonsrapport nr. 8 for rekneskapsåret 2020 frå Deloitte**
 - Revisjonsrapport nr. 8 for 2020 frå Deloitte til kommunen skildrar resultatet av nokre utvalde rekneskapsområde der dei har kartlagt og testa vesentlege interne kontrollar. På bakgrunn av denne gjennomgangen har Deloitte kome med nokre tilrådingar til kommunen på forhold som bør og kan forbetrast.
- **Deloitte har gjennomført etterlevingskontroll med økonomiforvaltning i Vaksdal kommune og konkluderer der mellom anna slik:**
 - «Revisor vil likevel gjera merksam på at Vaksdal kommune per 31.12.2020 ikkje har eit vedteke økonomireglement, men at dette er under utarbeiding og er venta vedteke i 2021.»

Oppsummering og tilrådingar frå kontrollutvalet

- Kontrollutvalet er uroa for auken i Vaksdal kommune si langsiktige gjeld dei siste åra. Den ligg godt over Riksrevisjonen si tilråding. Den er i 2020 på 94,2 % iht. driftsinntektene, mens det er tilrådd at den ligger under 75 %. Tilsvarende tal i 2017 var på 46,7 %, 2018 på 58,0 % og 2019 på 90,1 %.
- Det blir tilrådd at Vaksdal kommune prioriterer å setje fokus på forbettringsområda som kjem fram i revisjonsrapport nr. 8 for 2020 fra Deloitte og resultat av etterlevingskontrollen med økonomiforvaltningen
- Revisor har gjennom sine kontrollar ikkje avdekka vesentlege svakheiter med den økonomiske internkontrollen
- Dei ikke-økonomiske krava i kommunelova § 14-7 c- f og i kommunelova § 25-2 er omtalt i årsmeldinga på ein tilfredsstillende måte

Ut over det som er nemnd i uttalen, og det som går fram av saksframlegget til kontrollutvalet i rekneskapssaka, samt revisjonsmeldinga av 15.04.2021 og revisjonsrapport nr. 8, datert 15.04.2021, har kontrollutvalet ikkje merknader til Vaksdal kommune sin årsrekneskap for 2020.

Kommunedirektøren orienterte kontrollutvalet om oppfølging av revisjonsrapport nr. 8 frå Deloitte i møte 15.09.21.

9 Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

FKT er ein landsomfattande organisasjon som har som oppgåve å vera møte- og kompetanseplass for kontrollutvala og deira sekretariat. Kontrollutvalet i Vaksdal kommune er medlem i FKT. FKT har i 2020 utarbeida ein rettleiar om påsjå-ansvaret kontrollutvalet har overfor rekneskapsrevisor. Nyheitsbrev frå FKT med aktuelle tema for kontrollutvalet sitt arbeid er og lagt fram som melding til kontrollutvalet.

10 Vaksdal kommune si heimeside og bruk av elektronisk møteinnkalling

Informasjon om kontrollutvalet på heimesida er lagt til rette på ein god måte. Innkallingar, møteprotokollar, forvaltningsrevisjonsrapportar, selskapskontrollrapportar og årsmeldingar skal vera tilgjengeleg på heimesida.

Kommunestyret, alle hovudutval, og også kontrollutvalet brukar lesebrett eller PC på møta og får innkalling til møter elektronisk. For å nytta denne arbeidsmåten i politiske utval er det lagt godt til rette både med opplæring og tilrettelegging på heimesida.

11 Andre saker / orienteringssaker i kontrollutvalet i 2021

- Reglement for kontrollutvalet i Vaksdal kommune
- Kurs i regi av Deloitte – plan og gjennomføring
 - Habilitet – 03.03.21
 - Investeringsrekneskap – 07.04.21
- Årsmelding for kontrollutvalet for 2020
- Gjennomført konkurranse om val av revisor for perioden 01.07.21 – 30.06.25
 - 03.03.21 – Arbeidsmøte der utvalet fekk presentert evaluering av mottekne tilbod
 - 07.04.21 – Kontrollutvalet vedtok tilråding til kommunestyret om val av revisor
- Orientering om ansvar og oppgåver til levekårsutvalet
- Budsjettframlegg for kontrollutvalet sitt ansvarsområde for 2022
- Presentasjon av revisjonsplan og risikovurdering for etterlevingskontroll for rekneskap 2021
- Kurs i regi av Deloitte 2022
- Møteplan for kontrollutvalet 2022
- Utvalet har og som faste punkt på saklista – referatsaker og gjennomgang av møteprotokollar frå kommunestyret, formannskapet og hovudutvala.

Dale 09.02.2022

Vegar Sellevold
leiar i kontrollutvalet